

comissió de
residus

IGNASI SAMPER SUGRAÑES. President de la Comissió de Residus.

La recollida porta a porta dels residus municipals

El porta a porta està de moda, pot ser el model de futur, però ens preguntem si hi poden haver altres alternatives.

En el marc d'una gestió dels residus municipals amb objectius de recollida selectiva molt ambiciosos, els models que trobem a Catalunya, amb quatre o cinc contenidors, residu mínim, etc., s'han demostrat ineficaces, ja que de mitjana només s'arriba al 35 % de mitjana de recuperació.

Actualment s'estan proposant models amb molta més incidència en la col·laboració ciutadana que pretenen millorar els percentatges de recuperació dels residus municipals. És el cas de l'anomenat porta a porta (PAP), que s'està implantant en alguns municipis de Catalunya. El PAP consisteix a lliurar els residus (prèviament separats en origen) al servei municipal de recollida davant de la porta de casa uns dies i hores convinguts per cada fracció objecte d'aquest tipus de recollida.

El PAP presenta certs avantatges respecte als models actuals, com ara la millora de dos dels principals causants dels baixos percentatges de recuperació dels sistemes actuals, és a dir, la poca importància donada a la recollida diferenciada de la FORM i la poca motivació o conscienciació de la ciutadania i els dirigents polítics, ja que es pot vetllar més eficaçment per la separació de la FORM i perquè el model comporta molta més coresponsabilitat. També hi pot haver més control de qualitat directe i permet aplicar taxes de brossa de pagament per generació.

D'entre els inconvenients principals podem destacar un major cost econòmic, horari d'entrega més estricte (els residus s'han de guardar a casa fins a l'entrega), dificultats amb l'existència de població estacional i canvi d'hàbits important, en ciutats grans amb alta densitat de població.

A la ciutat de Milà (Itàlia), amb més d'1,3 milions d'habitants i una generació d'aproximadament 670.000 t/any, es va iniciar l'any 2013 i amb èxit, una variant del PAP que podríem definir com de recollida selectiva de proximitat (RSP).

Aquest model està millorant els percentatges de recollida selectiva, que ha passat del 35 % del 2011 al 54 % del 2015. A Milà es guarden els residus en petits locals dels edificis, utilitzant contenidors per al paper (blanc), el vidre (verd) i la FORM (marró), i directament bosses per als metalls i plàstics (grogà) i rebuig (grisa transparent). Hi ha 55.000 punts de recollida on la ciutadania ha de portar els contenidors i les bosses en uns dies i unes hores convinguts.

D'altra banda cal insistir que actualment a Catalunya, bàsicament per imposició política (més per imatge que per convicció), es dona molt protagonisme a la recollida selectiva i es proposen objectius molt ambiciosos.

En aquest sentit, no hem d'oblidar que la Directiva 2008/98/CE dona certa llibertat d'acció establint uns mínims o recomanacions, i també l'obligatorietat de fer una recollida selectiva, almenys per als materials següents: paper, metalls, plàstics i vidre, quan sigui tècnicament, econòmicament i mediambientalment factible i adequada, per complir els criteris de qualitat necessaris per als sectors de reciclat corresponents.

Potser, en algun moment, s'hauria de posar en dubte el nostre model o revisar els nostres objectius, i avaluar i definir el model de recollida i tractament dels

residus municipals des d'un punt de vista multicriteri, analitzant els aspectes econòmics, socials i mediambientals i aportant elements que racionalitzin la presa de decisions (sostenibilitat de debò). I potser, en algun moment, ens hauríem d'adonar que compte que els residus són una conseqüència d'uns hàbits, i que la pressió per un reciclatge ambiciós amaga l'acceptació de formes de producció i consum malbaratadores.

Quan es plantegen aquests tipus de debats sempre trobem propostes inicials preconcebudes, límits no qüestionables, economia circular mal entesa i concepcions polítiques més que tècniques, i així és difícil millorar i avançar cap a l'excel·lència.

Model Milà.

El model porta a porta (PAP) o adaptacions com el de Milà ens ofereixen l'oportunitat de canviar, de provar i, fins i tot en un futur, de millorar la recollida selectiva.